

MELDING NR 1/2013 GEOVEKST-FORUM

Geovekst-forums representasjon i nasjonal samordningsgruppe

Nasjonal geodatakoordinator har fått i oppgave fra Miljøverndepartementet å foreslå representanter til ny samordningsgruppe. MD vil stå for endelig oppnevningen av den nye samordningsgruppa. I den pågående prosessen har MD foreslått å fjerne Geovekst sin representant, med den begrunnelse at Geovekst-partene allerede er godt representert gjennom enkelt-parter.

Vedtak:

Geovekst-forum ønsker en egen representant i samordningsgruppen. Geovekst-sekretariatet meddeler dette til Nasjonal geodatakoordinator.

Status NN2000

Det er fortsatt kun 18 kommuner som har innført NN2000. Mange (50-60 kommune) er ferdig med måling og beregning.

Videre beregning av høyder i NN2000 har foreløpig stoppet opp hos Geodesi. De jobber med beregning av ny Href-modell (IGS05-NN2000). Forventet klar i april/mai og da kan beregning av høyder i NN2000 starte.

Fra 2013 vil det ikke bli benyttet mobile referansestasjoner. Nå skal det måles med statisk vektormåling. Endret måleopplegg og ny referansemodell får ingen konsekvens for kommuner som er ferdig med måling eller allerede har innført NN2000.

Opp mot halvparten av planlagte punkt er uegnet (borte, ødelagt, vegetasjon). Bortsett fra det har landmålinga i 2012 gått rimelig greit.

Total kostnad for innføring av NN2000 er estimert til 25 mill NOK (over 3-4 år) og foreløpig ser estimatet ut til å holde. Skal fremdriften holdes bør det utføres arbeid for omlag 9 mill. i 2013.

Oppdatert status finnes på [FKB Metadatakatalogen](#). Hele Sør-Norge er ferdig analysert. Nord-Norge blir analysert vinteren 2014.

Gratis data – hvordan forholder vi oss til dette?

Det er et stadig større press på Kartverket for å frigjøre kart- og eiendomsdata. Hvilken strategi skal Geovekst-samarbeidet ha og hvilke argumenter skal vi benytte for å få fram vårt syn?

Det er naturlig med en ny vurdering av prispolitikken og prismodellen i den videre forvaltningen av geodata. I denne vurderingen bør NOU-rapporten 2013-2 *Hinder for digital verdiskapning* tas med. Privat bransje ønsker først og fremst å gjøre noe med forutsigbarheten i forhold til prismodellen.

Anne Cathrine Frøstrup var invitert til og deltok i denne saken.

Geovekst-forum er av den oppfatning at **tilgjengelighet** og **kvalitet** er viktig når et eventuelt ”frislipp” av data skal vurderes.

Det er enighet om at tre representanter for Geovekst-partene skal møte FMT for å se på om det er mulig å samordne Kartverkets nye prispolitikk med Geovekst.

Leveranser av ”våre data” – shape skal ikke produseres etter 1.1.2013 – hva nå?

I prinsippet skal ikke shape være tilgjengelig lenger, men de produseres inntil videre ved kartkontorene. Hva med leveranse av filbaserte geodatabaser?

- Kartverket har mottatt en bestilling fra SSB, på landsdekkende geodatabase.
- Vegvesenet ønsker primært kommunevis, men kan godta fylkesvis geodatabaser.
- Landbruksparten er avhengig av filbaserte geodatabaser. Ønsker landsdekkende/fylkesvis.

Geovekst-forum ber om at KV utvikler kvalitetssikret løype for leveranse av fylkesvis og landsdekkende filbaserte geodatabaser.

Saker fra Fylkenes geodatautvalg (FGU)

Det var ikke mottatt noen saker fra fylkenes geodatautvalg, men et eget innspill fra Risør kommune (ikke behandlet av FGU Agder):

I mange sammenhenger viser det seg at de forpliktelse som ligger i avtaleverket for Geovekst ikke blir etterlevd av partene i forbindelse med vedlikehold og gjennomføring av nye prosjekt. Et tilsvarende tilsyn som er innført i matrikkelen vil være nyttig for å få Geovekst-samarbeidet til å fungere bedre.

Saken ble diskutert og det var argumenter både for og i mot forslaget. Det ble konkludert med at man skal videreutvikle og systematisere dagens endringsanalyse, samt definere måleparametre, kontrollere mot disse og vurdere å knytte dette opp mot betaling.

Standardiseringsaktiviteter i 2013 – bidrag fra Geovekst-forum?

Gjennom grundig kartkontroll er det avdekket et misforhold mellom forventninger og krav til stedfestingsnøyaktighet for FKB-data. Kravene for de ulike objekttypene er gitt i FKB Produktspesifikasjon og avhenger av valgt FKB-standard. Dagens krav til stedfestingsnøyaktighet er basert på ”gammel” teknologi og det er grunn til å tro at kravene kan skjerpes og dermed samsvare bedre med brukernes behov.

Grunnlaget for revidering av kravet må fremskaffes gjennom testkonstruksjon fra aktuelle bildeoppløsninger og kontrolleres mot landmålte fasitverdier.

Det foreslås at Kartverket, seksjon for geodatasamarbeid, er prosjektleder med ansvar for gjennomføring og rapportskrivning. UMB kontaktes for bistand med planlegging og beregning.

Fremdriftsplan

Planlegging av prosjekt:	April-mai 2013
Landmåling:	Ferdig før 1. september 2013
Konstruksjonsarbeid:	Ferdig før 1. september 2013
Beregning:	Ferdig før 1. november 2013
Rapport:	Ferdig før 1. desember 2013
Revidert produktspesifikasjon:	01.01.2014

Vedtak:

Geovekst-forum bevilger kr. 200.000,- av felles midler til kjøp av eksterne tjenester (landmåling, testkonstruksjon, beregning).

Prinsippavklaring om ansvar for reguleringshøgder angitt på offentlige kart – Tyin-saken

I forbindelse med rettssaken vedrørende et byggeprosjekt på Tyin har Vang kommune bedt Kartverket Hamar om en avklaring i forhold til ansvar for angitt reguleringshøyde på offentlige kart. Hvordan mener Geovekst-forum HRV bør oppgis på analog eller digital framstilling av kartgrunnlag?

Kartverket vil sammen med kommunene i Geovekst-forum forbereder en tilbakemelding til Vang kommune. Kvalitetssikres hos Juridisk tjeneste i Kartverket. Saken bør brukes til å forebygge lignende tilfeller.

Utfordringer knyttet til full vegadressering i kommunene

Fra Fredrikstad kommune:

Hytteområder kan ha et veisystem knyttet til traktorvei/sti. I forbindelse med vegadressering tildeles en del stier og traktorveger gatenavn. Disse er det i dag ikke lov å legge inne i FKB-Vegnett. Følgen er at vegen vil stoppe der den går over fra kjørbær veg til traktorveg/sti. Ved eventuell uttrykning vil personellet som rykker ut, kun se adressepunktet, ikke vegen (stien) ut til adressen.

Fredrikstad kommune mener det vil være en stor fordel å få stier/traktorveger med tilknyttet adressepunkt inn i FKB-Vegnett.

I dag forvaltes veier som ikke ligger i NVDB i en egen utmarksbase. Alle senterlinjer bør samles i en base. Problematikken er sammensatt og tas videre på neste møte mellom Kartverket og Vegvesenet. Dette må sees i sammenheng med pågående prosjekt om skogsveier (skogsbilveier og traktorveger), ledet av SLF. Kartverket er representert i dette prosjektet.

Status i arbeidet med FKB-ledning

SOSI 4.5 Ledning er vedtatt. Basert på denne ferdigstiltes produktspesifikasjonen FKB-EI/Tele som forventes ferdig i løpet av april. Hovedkonseptet er at e-verkene selv skal forvalte dataene. Hver ledningseier forvalter sine data.

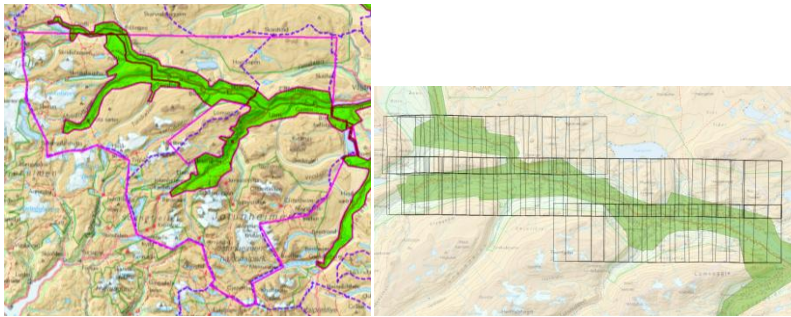
Eidsiva har som den første begynt å ta i bruk det nye forvaltningsopplegget (bruker NIS-systemet Netbas). Det er også startet samtaler mot andre E-verk (Skagerak Energi, Trondheim Energi) med andre NIS-system (Tekla, Winmap), samt at det iverksettes tiltak mot andre ledningseiere som Telenor og JBV.

Søknad om støtte til bildematching – Kartverket Hamar

I forbindelse med Geovekst-prosjekt i Nord-Gudbrandsdal søker Kartverket Hamar om støtte fra Geovekst-forum til å gjennomføre matching av omløpsbilder for etablering av terrengmodell. Terratec er valgt som leverandør. Det aktuelle området dekker 3000 km² i kommunene Lom og Sjøk. I tillegg til egenkontroll hos firma, vil Kartverket utføre kvalitetskontroll av resultatet, med bruk av tilstøtende laserdata som fasit. Prosjektet forventes å kunne gi svar på om bildematching fra omløpsfotografering kan være et alternativ til laserskanning for etablering av en høyoppløselig terrengmodell i fjellområder. Kontrollrapport ferdigstilles innen 01.11.2013.

Parallelt med prosjektet til KV Hamar, søker også Skog og landskap om støtte til å gjennomføre et testprosjekt i bildematching. Bakgrunnen er at potensialet for å produsere terrengmodeller, overflatemodeller og bedre ortofoto (herunder ”sanne ortofoto”) ikke er utnyttet. Skog og landskap ønsker å invitere flere firma til å utføre bildematching av samme område, fortrinnsvis med ulik programvare. Testområdet bør være utfordrende (bratt med skygger). Hensikten med testprosjektet er få dokumentert potensialet ved bildematching, fortrinnsvis for etablering av overflatemodell for skogkartlegging. Prosjektet vil også gi grunnlag for produktutvikling og stimulere kompetanseutvikling i bransjen.

Kartverket og Skog og landskap vil samordne de to prosjektene. Skog og landskap har valgt ut en del av prosjektområdet til Kartverket Hamar, 370 km² i dalen vestover fra Lomseggi. Området inneholder ulike typer skog, bratt terreng, snø og slagskygge. I tillegg til den store jobben som utføres av Terratec skal dette skogområdet matches av ytterligere 2-4 firma.

Prosjektområde Lom og Sjøk til venstre, dalområdet vest for Lomseggi til høyre.

Kartverket kontrollerer hvor bra resultatet stemmer med terrenget.
Skog og landskap kontrollerer hvor bra resultatet stemmer med skogen.

Vedtak:

Geovekst-forum bevilger kr. 100 000,- til Kartverket Hamar for gjennomføring av bildematching i Geovekst-prosjektet Nord-Gudbrandsdal og kr. 100.000,- til Skog og landskap for å invitere øvrige firma til å utføre bildematching av skogområdet.

Endret reduksjonsskala ved store kjøp av FKB-produkter og ortofoto

Bakgrunn: Forespørsel fra Nordeca som hadde en kunde som ønsket tilbud på virksomhetslisens (21+) for N5, hele landet. Reduksjonsskalaen gjelder for 1 årlig disposisjonsrett.

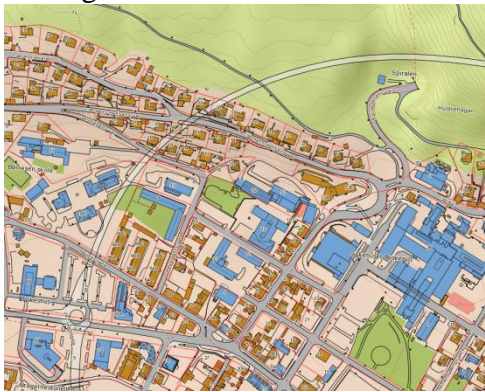
Sekretariatets forslag		Tidligere reduksjonsskala	
0 – 10'	1,0		1,0
10' – 50'	0,7		0,7
50' – 150'	0,6		0,6
150' – 500'	0,4	150' →	0,4
500' – 1.000'	0,2		
1.000 -	0,1		

Vedtak:

Sekretariatets forslag er vedtatt og gjøres gjeldende fra og med 1. april 2013.

FKB-Veg og tunneller

Det er stadig flere kommuner som legger inn tunneller i FKB, mottatt som plandata eller lignende fra Vegvesenet.

Eksempel på tunell i Drammen fra Norgeskart.no

I FKB-Veg står det at Vegdekkekant ikke skal registreres i tunneller.

Geovekst-forum ønsker at veger og jernbane i tunneller inngår i FKB. Kartverket avklarer koding (Medium) og tegneregler (spesifikasjon for skjermkartografi).

Orienteringer fra Kartverket

Anskaffelser pr. 20 mars:

Inngåtte kontrakter: 45.000.000 kr (eks mva) i 2013, betydelig reduksjon.

Færre og mindre prosjekter i areal.

Bekymring hos firmaene.

Ventet en reduksjon til 15-20 % fra 2012 – kan se ut til å bli nærmere 50 %.

Bruk av fellesmidler i 2012:

1.042 mill. kr er brukt (se tabell under). Vi har en grense på kr. 800.000. Overforbruket skyldes testprosjekt laser (som skulle vært kostnadsført i 2011, da vi brukte kr. 0 - null).

2012		
Droner Lier, SK Oslo, GV-forum sak 21/12	62 500	
Jubileum 2012	280 084	
Grundig kartkontroll	300 000	
Testprosjekt laser - samkopiering Hamar 56/11	250 000	
Inspira	150 000	1 042 584

Status Geosynkronisering:

QMS-QMS synkronisering av FKB-data har nå kommet i gang i Nord-Trøndelag, Agder (Lindesnes-regionen) og Akershus (foreløpig Bærum).

Alle fylkesarkiver ble 21. mars gjort klar som tilbyderarkiv for geosynkronisering.

Kommuner i Nord-Hordaland og Hedemarken har gjort konkrete henvendelser om oppstart av synkronisering, det har også vært henvendelser fra Møre og Romsdal og Finnmark om oppstart. I følge Norkart har drøyt 50 kommuner installert QMS og er klare for oppstart av synkronisering.

For kommuner som innfører geosynkronisering, vil som før alle FKB-data distribueres samlet 1-2 ganger årlig. Dette vil være hovedversjoner og endringsanalyse vil skje mellom hovedversjonene.

I tillegg foreslås det å legges ut hyppigere mellomversjoner (hver 14. dag?) av data som synkroniseres inn til Kartverket. Dette vil først og fremst være aktuelt for FKB-Bygning og PbITiltak. Samtidig vil Kartverkets WMS tjenester bli oppdatert.

Status forvaltningsløsning laser

Forvaltningsløsning for laser inngår nå i et samarbeidsprosjekt mellom Land- og Sjødivisjonen i Kartverket og skal omfatte forvaltningsløsning for punktskyer og terrengmodeller for både land og sjø. Prosjektet som har fått navnet Fønix ledes av Sjødivisjonen, prosjektleder er Henning Sundby. Arbeidsgruppen nedsatt av Geovekst-forum innlemmer sitt arbeid med utarbeidelse av kravspesifikasjon for punktskyer på land.

Geovekst-forum har avtalt følgende møtekalender for 2013:

- 11. – 12. juni Agder (Geodatautvalget)
- 18. – 19. september Nordland (Geodatautvalget)
- 27. – 28. november Sted ikke bestemt